

ABSTRAKT

Rigorózní práce pojednává o postihu počítačové kriminality v mezinárodním prostředí. Zaměřuje se na problematické situace, s nimiž se orgány činné v trestním řízení v rámci postihu počítačové kriminality setkávají. Text se soustředí především na proces odhalování a vyšetřování počítačové trestné činnosti v širším kriminalistickém smyslu.

Počítačová kriminalita je v textu vymezena široce – jako jev zahrnující i kybernetickou kriminalitu. Vzhledem k charakteristickým vlastnostem informačních a komunikačních technologií definuje práce počítačovou kriminalitu jako veskrze globální problém, při jehož postihu se ukazuje mezinárodní spolupráce orgánů činných v trestním řízení jako klíčová.

První kapitola je obecným úvodem do problematiky počítačové trestné činnosti. Představuje základní terminologii počítačové trestné činnosti, ukazuje na historickém vývoji její transformaci, stručně seznamuje s širokým spektrem jednání. Kapitola shrnuje rovněž z kriminologického hlediska dostupné poznatky o pachatelích a obětech počítačové kriminality. Ve druhé kapitole následuje rozbor působnosti a vynutitelnosti trestněprávní normy v kyberprostoru. Text se zaměřuje na uplatnění pravomoci orgánů činných v trestním řízení v rámci pravidel místní působnosti trestněprávních norem. Rozebírá jurisdikční konflikty a představuje možné způsoby jejich řešení. Třetí kapitola se věnuje propojení počítačové kriminality se závažnou trestnou činností, jako je organizovaný zločin a terorismus. Hledá odpověď na otázku, proč a jak zneužívají pachatelé organizovaného zločinu a terorismu informačních a komunikačních technologií. Pojednává též o právních nástrojích mezinárodního a evropského práva usnadňujících postih uvedených forem přeshraniční počítačové trestné činnosti. Čtvrtá kapitola rozebírá vybrané procesní instrumenty českého trestního práva ovlivňující odhalování a vyšetřování počítačové kriminality a poukazuje na některé jejich nedostatky. Jádrem práce je pátá kapitola, pojednávající o mezinárodní spolupráci v trestních věcech. Důraz je kladen na mezinárodní právní pomoc. Stav právní úpravy v oblasti zásadně ovlivní postih počítačové kriminality v mezinárodním prostředí. Text rozebírá úpravu obsaženou v zákoně č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci

ve věcech trestních i nástroje mezinárodní spolupráce na úrovni univerzální a regionální. Poukazuje rovněž na problematické aspekty mezinárodní spolupráce při postihu počítačové kriminality a varuje před některými alternativními přístupy mezinárodní praxe vůči rigidním formám mezinárodní spolupráce. Závěrem se vyjadřuje k předpokládanému vývoji v oblasti.